

DOI: <https://doi.org/10.52256/2710-3986.1-98.2023.07>

УДК 373.5.37.091

Оксана ВІРОЛАЙНЕН,
методист вищої категорії
сектору експериментальної педагогіки
відділу інноваційної діяльності та
дослідно-експериментальної роботи,
Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти»
аспірантка кафедри педагогіки,
адміністрування та спеціальної освіти
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
Київ, Україна
ORCID ID 0000-0001-5959-434X

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МОДЕЛЬ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

У статті проаналізовано модель закладу загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання, розглянуто його організаційно-педагогічні основи, окреслено нові вектори розвитку закладів загальної середньої освіти, що ґрунтуються на інтегративних процесах впровадження змішаного навчання, необхідність якого виникла у часи пандемії та військової російської агресії. Актуалізується значущість проблеми оцінки якості базової середньої освіти, а отже, й удосконалення механізмів організації освітнього процесу в закладах середньої загальної освіти. Запропонована модель закладу загальної середньої освіти сприяє індивідуалізації освітнього процесу, спонукає педагогічних працівників до безперервної самоосвіти, сприяє формуванню в них інформаційної культури, налаштовує на оволодіння інноваційними засобами здобуття та застосування інформації, створенню індивідуальної освітньої траєкторії.

Розглянуто систему організації закладу освіти, як соціальне явище, у кількох аспектах: вивчення умов управління закладом загальної середньої освіти в контексті впровадження змішаного навчання; визначення індексу пізнавальної діяльності педагогічних працівників закладу загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання; визначення результативності закладом загальної середньої освіти в умовах впровадження змішаного навчання.

Ключові слова: *заклад загальної середньої освіти; змішане навчання; управління закладом загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання; закладу загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання;*

індивідуальна освітня траєкторія.

Постановка проблеми. На вимогу швидко зростаючим освітнім потребам з'явилася нова технологія змін і трансформації, яка отримала назву змішане навчання. Подібні моделі змін надають новий імпульс якісного розвитку освіти, вони ефективніші, доступніші, мають індивідуальний підхід і кидають виклик перевіреним традиційним методам.

З прийняттям Законів України «Про освіту» (2017), «Про повну загальну середню освіту» (2020), Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» (2022), Державний стандарт базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України) (2020), Розпорядження Кабінету Міністрів України. «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» (2016), Наказ МОН «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану» (2022), План заходів на 2021–2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» (розпорядження Кабінету Міністрів України) (2017), «Положення про інституційну та дуальну форму здобуття загальної середньої освіти» (2021), «Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти» (2021) окреслено нові вектори розвитку закладів загальної середньої освіти, що ґрунтуються на інтегративних процесах впровадження змішаного навчання, необхідність якого виникла у часи пандемії та військової російської агресії.

Переваги змішаної форми навчання для учнів закладів загальної середньої освіти полягають в інтенсивному оновленні знань, які запозичені зі світових інформаційних ресурсів; розширенні поля освітньої діяльності вчителя; розвитку пізнавальних інтересів, які сприяють формуванню їх професійного направлення особистості; оволодінні інноваційними методами

навчання та виховання.

Водночас запровадження змішаної форми навчання в освітній процес закладів загальної середньої освіти дозволяють визначити низку суперечностей між:

- високим рівнем вимог суспільства до конкурентоспроможності випускників закладів загальної середньої освіти та недостатньою увагою до проблеми впровадження змішаного навчання в освітній процес;
- доцільністю системного професійного розвитку педагогів закладів загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання та відсутністю відповідних технологій управління таким розвитком;
- необхідністю запровадження технологій управління закладом загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання і не готовністю керівників до здійснення управління закладом в таких умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематику впровадження змішаного навчання висвітлено у працях таких науковців: І. Аніщенка, В. Бикова, К. Бугайчука, І. Воротнікової, Л. Калініної, М. Кириченка, В. Кухаренка, Ю. Лисецького, М. Мар'єнко, Л. Морської, Н. Морзе, М. Моцар, В. Олійника, Н. Приходькіної, Н. Рашевської, Г. Чередніченко, Л. Шапран та ін.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні результативності моделі закладу загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання. З цією метою розглянуто систему організації закладу освіти, як соціальне явище, у кількох аспектах: вивчення умов управління закладом загальної середньої освіти в контексті впровадження змішаного навчання; визначення індексу пізнавальної діяльності педагогічних працівників закладу загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання; визначення рівня ефективності закладу загальної середньої освіти в умовах запровадження змішаного навчання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підвищення вимог до якості освіти, розвитку творчих здібностей учнів, рівня культури та морально-

духовного виховання підростаючого покоління мотивує усвідомлення необхідності впровадження змішаного навчання в освітній процес закладу загальної середньої освіти. Подальша організація змішаного навчання – включає освітній процес створення певної структури дій, які надають можливість ефективно працювати на досягнення поставленої мети. Основними рушійними силами, що зумовлюють розвиток та впровадження змішаного навчання в освітній процес та управління закладами загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання є воєнний, соціально-економічний стан у країні, всесвітня пандемія. Разом із тим відчутним є суспільні замовлення та зростаючий попит оновлених вимог до формування конкурентоспроможного випускника закладу освіти.

Слід наголосити на необхідності високоорганізованої самостійної роботи здобувачів освіти, яка включає: мотивацію (координацію) змішаного навчання, що розглядається як процес спонукання здобувачів освіти для досягнення мети шляхом само організованого індивідуального освітнього процесу; контроль здійснення самоперевірки виконання завдань, та рівня засвоєння навчального матеріалу здобувачем освіти – за допомогою технологій дистанційного або мережевого навчання; стратегію виконання навчальних завдань з метою розрахунку оцінки якості освітньої системи та прогнозування підвищення її рівня.

Існує необхідність упровадження технологій змішаного навчання, як генерації індивідуальної, дистанційної, мережевої, очної та очно-дистанційної форм здобуття освіти. Такий підхід до створення освітнього процесу закладів загальної середньої освіти сприятиме формуванню та розвитку різноманітних освітніх і творчих здібностей, морально-духовного світогляду здобувачів освіти завдяки створенню індивідуальної освітньої траєкторії.

Спираючись на зазначене, під *змішаним навчанням у закладі загальної середньої освіти* розуміємо інтеграцію очної, заочної, мережевої, дистанційної та екстернатної форм здобуття освіти, що дає можливість

індивідуалізувати навчання дитини відповідно до власної, оптимальної для неї освітньої траєкторії.

Впоратися з означеними завданнями та викликами спроможний такий заклад, в основі діяльності якої знаходиться концепція відкритої освіти, яка здатна до швидкого реагування на соціально-економічні ситуації в суспільстві, індивідуальні та групові освітні потреби й запити.

Необхідно зауважити, що у розуміння питань упровадження змішаного навчання ми вкладаємо проєктування нового освітнього простору, який містить у собі не тільки конструювання розвивального середовища [1, с. 12], а й бере активну участь у процесі раціональної розбудови зручного шляху здобуття освітніх навичок та формування високоморального світогляду учня.

Як показано на рис. 1, ми визначаємо три категорії учнів: такі, які вивчають матеріал самостійно за допомогою освітньої дистанційної платформи та спілкуються з учителем лише для оцінки отриманих знань; здобувачі освіти, які потребують спрямування та допомоги вчителя та учні, які за своїм інтелектуальним рівнем потребують додаткових, поглиблених знань. Задовольнити освітні потреби усіх трьох категорій учнів можливо за допомогою змішаного навчання.

Рис. 1. Здобуття освітніх навичок у закладі загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання

Джерело: розроблено автором.

Для організації даної форми навчання необхідною є наявність ефективного зворотного зв'язку, який надає можливість учневі індивідуалізовано отримувати інформацію щодо правильності свого руху шляхом від незнання до знань. Здобувач освіти залежно від інтелектуальних здібностей, потреб або бажань має можливість обрати перелік предметів або тем, у засвоєнні яких можуть виникати певні труднощі, та відвідувати їх очно. Також учень матиме можливість відвідувати заняття згідно з розкладом свого класу. Сучасні засоби телекомунікацій у дистанційному навчанні забезпечують інтерактивність освітнього процесу. Дитині надається можливість оперативно спілкуватися з учителем, а вчителю – реагувати на запитання здобувачів освіти, контролювати та корегувати його роботу. Суттєвою перевагою змішаного навчання є індивідуалізований та самостійний процес засвоєння знань учнями.

Завдяки своїй індивідуалізації змішана форма навчання, як інтеграція індивідуальної, очної, заочної, мережевої та дистанційної форм здобуття освіти, дає можливість організувати навчання дитини відповідно до власної, оптимальної для неї освітньої траєкторії, дає можливість вільного вибору вчителів та оточення дитини й, що дуже актуально у наш час забезпечує право батьків на збереження сімейних переконань, поглядів та сімейного виховання, оскільки при дистанційному навчанні забезпечується індивідуальний підхід до вибору здобувачів освіти [2].

Скерована сучасною соціальною потребою необхідність побудови індивідуальної освітньої траєкторії учня вже не є об'єктом обговорення; актуальним є всебічне вивчення реального стану її впровадження і цільовий пошук нових ресурсів, які сприятимуть ефективному формуванню якісно нових компетентностей у здобувачів освіти. Створення такої нової освітньої системи, а фактично якісно нової школи, де дитина ефективно розвивається, навчається і виховується відповідно до індивідуальних особливостей і нахилів – одна з головних задач сучасного суспільства.

Структуру управління освітньою діяльністю здобувача закладу загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання представлено (рис. 2.) як певну інтегровану якість, спрямовану на невпинне забезпечення конкурентоспроможності педагогів, здобувачів освіти, персоналу та освітніх закладів.

До складу освітнього середовища належать складові та підсистеми, що характеризують та відображують складові управління освітнім середовищем. Насамперед це заклади загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) в умовах упровадження змішаного навчання як ЗЗСО, у якому створені необхідні умови для здобуття якісної освіти відповідного рівня.

Цільова складова, за якою визначається мета, завдання, функціонування та розвиток, яка зумовлює появу у складі моделі освітнього середовища управлінської складової.

Рис. 2. Складові управління освітньою діяльністю здобувача освіти у закладі загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання

Джерело: розроблено автором.

Управлінська складова утворює склад контингенту закладу загальної середньої освіти, яка, в свою чергу, утворена організаційною структурою

управління закладами освіти. Вона визначає і задає специфіку організацію навчання і виховання ЗЗСО в умовах упровадження змішаного навчання (рис. 3). Нормативна складова містить законодавче, правове, нормативно-інструктивне забезпечення або їх комплексів та регулює процеси освіти різного рівня і призначення, в тому числі вибір навчальних планів, програм, форм здобуття освіти. Ресурсна складова утворена кадрами (вчителі, керівники підрозділів, вихователі, допоміжний персонал закладу освіти), енергетичними і фінансовими ресурсами, засобами навчання та оснащення приміщення, технологіями забезпечення їх придатності, безпечного використання та розвитку. Психолого-педагогічна складова утворена методами і засобами освітньої діяльності, що здійснюється в закладі загальної середньої освіти. Учнівську складову утворює склад контингенту ЗЗСО.

Рис. 3. Структура управління освітнім середовищем ЗЗСО в умовах змішаного навчання

Джерело: розроблено автором.

Дана схема відображає такі необхідні складові освітнього середовища, які безпосередньо впливають на специфіку процесу здобуття освіти в часі і просторі, на характер та якість здійснення освітнього процесу ЗЗСО в умовах

упровадження змішаного навчання на можливості формування і використання ефективного з педагогічної та психологічної точки зору освітнього середовища, на якість освіти в цілому. Управлінські процеси в системі створення змішаного навчання – це соціальні освітні процеси, які коригують та вказують напрям на самостійне, а отже, високоякісне здобуття освітніх послуг суб'єктами управління – здобувачами освіти.

Пріоритетними принципами організації змішаного навчання є самостійна робота здобувачів освіти, але ніяк не виключає сумісної діяльності вчителя та здобувача освіти на всіх етапах навчання, принципів рефлексивності та ефективності в освітньому процесі. На рис. 4 схематично показано, як використовується методика самоорганізованого освітнього простору, яка допомагає здобувачам освіти вдало організувати роботу за допомогою дистанційної платформи та отримати необхідну та корисну інформацію.

Рис. 4. Методика організації освітнього простору ЗСО в умовах змішаного навчання

Джерело: розроблено автором.

Побудова освітнього процесу у ЗЗСО в умовах упровадження змішаного навчання побудовано на засадах використання технологій очного, заочного, дистанційного, мережевого та індивідуального навчання завдяки використанню в освітньому процесі закладу загальної середньої освіти платформи дистанційного навчання, роботи закладів освіти різних рівнів завдяки угодам про співробітництво та на підставі письмових заяв батьків учнів та осіб, які їх заміщують. ЗЗСО використовує програмне забезпечення, яке дозволяє не тільки розміщувати матеріали, спілкуватися та контролювати знання учнів, а й здійснювати управління процесами здобуття освіти. Спеціалізовані програмні середовища надають можливість інтегрувати та обробляти різні типи та формати медіафайлів, дозволяють використовувати наявні шаблони та отримувати якісний навчальний курс завдяки створеним учителями закладу загальної середньої освіти дистанційним курсам.

На відповідь вимогам сучасної освіти учитель змінює свою роль в організації освітньої системи, який уже не є єдиним джерелом знань, а виконує роль фасилітатора, який лише спрямовує освітню діяльність учня. Завдяки власним досвіду, знанням та професійності вчитель інтерпретує навчальний матеріал, добирає потрібні засоби навчання, форми та методи, збирає освітній онлайн-контент, виходячи з потреб здобувачів освіти. Таким чином учень отримує можливість самостійно опрацьовувати інформацію, здійснювати власне дослідження відповідно до власних здібностей та потреб, таким чином здобуває власні, унікальні знання. Зважаючи на потреби учнів, заклад загальної освіти працює на поєднання трьох форм інституційного навчання: очної, дистанційної, мережевої та індивідуальної форми (екстернат) здобуття освіти. Батьки учнів закладу освіти мають змогу обирати форму навчання дитини, орієнтуючись на її потреби та хист. Також у складі групи на чолі з керівником закладу освіти, за допомогою учителів-предметників, класного керівника та психолога беруть участь у розробленні індивідуального навчального плану дитини, побудові її власної освітньої траєкторії [2].

Професійні знання учителя ЗЗСО в умовах упровадження змішаного навчання розглядаються як основа управління закладом та становлення його професійного зростання, що складаються з глибокого знання предмета викладання, його методики, педагогіки, психології. Висококваліфікований учитель-предметник складає індивідуальний план навчання конкретного учня, враховуючи його власні здібності та бажання, але в межах освітніх навчальних програм, затверджених Міністерством освіти і науки України. Згідно з індивідуальним планом учитель складає план навчальних занять, їх змістовність та наповнюваність.

Як зображено на рис. 5 учитель інтерпретує програмовий навчальний матеріал завдяки власному професіоналізму та обізнаності та подає учневі, при цьому долучає додаткові джерела інформації у вигляді аудіо-, відеоматеріалів та тестів за змістом заняття. Таким чином учитель спрямовує та мотивує здобувача освіти завдяки підтримці, перетворюючи його на самостійного дослідника [3].

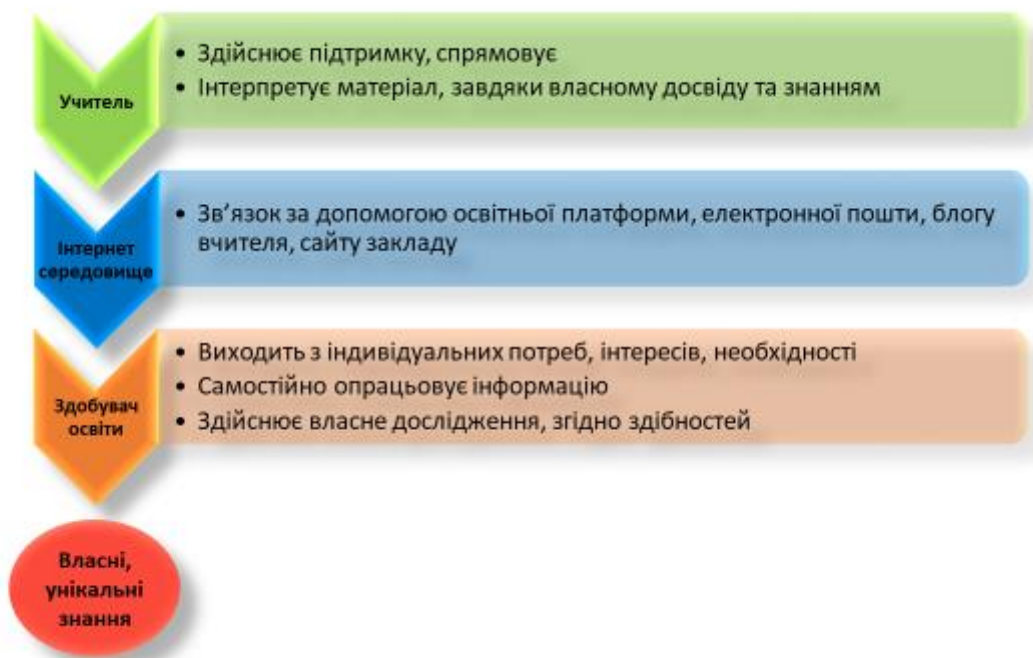

Рис. 5. Схема отримання здобувачем освіти власних, унікальних знань

Джерело: розроблено автором.

Важливо зазначити, що необхідним є системний професійний розвиток сучасного педагога, безперервне підвищення його кваліфікації прямо пропорційно пов'язані із ринком праці, який досить динамічно змінюється. Технологічний та інформаційний розвиток суспільства призвели до того, що в кожній галузі Інтернет відіграє значну роль. Освіта та сучасні освітні потреби не є виключеннями. Використання у підготовці до навчальних занять та в освітній практиці сучасного Інтернет-інструментарію допомагає вчителеві ефективно займатися самоосвітою і розвитком професійного рівня, використовуючи переваги відкритої освіти. Рівень професійних знань оцінюється рівнем засвоєння знань учнями, умінням використовувати їх на практиці репродуктивно і вдало.

Показник здібностей до педагогічної діяльності – це індивідуально-психологічні властивості вчителя, які за сприятливих умов найбільшою мірою визначають успішність освоєння і продуктивність виконання педагогічної діяльності. Використана вчителем педагогічна техніка трактується як сукупність прийомів і засобів, спрямованих на чітку й ефективну організацію навчальних занять: виразність мовлення, уміння володіти голосом, жестом, мімікою, умінням застосовувати наочність, інтернет-ресурси, відео- та аудіо матеріали, технології дистанційного навчання.

У 2020 році з метою визначення чітких орієнтирів визначення професійного розвитку МОН України було розроблено та затверджено професійний стандарт учителя. Документ визначає загальні (громадянська, соціальна, культурна, лідерська та підприємницька) і професійні компетентності вчителя (мовно-комунікативна; предметно-методична; інформаційно-цифрова; психологічна; емоційно-етична; педагогічне партнерство; інклюзивна; здоров'язбережувальна; проєктувальна; прогностична; організаційна; оцінювально-аналітична; інноваційна; рефлексивна; здатність до навчання впродовж життя).

Мовно-комунікативна, психологічна, прогностична, проєктувальна,

інформаційно-цифрова та організаційна компетентності вчителя – шлях до взаєморозуміння з учасниками освітнього процесу. Це передбачає застосування на уроках методів особистісно орієнтованого навчання з урахуванням індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

Організаційні уміння вчителя передбачають управління освітньою діяльністю учнів, організацію роботи з розвитку знань з предмету, здатність до аналізу і синтезу отриманих знань, рефлексії особистісної освітньої діяльності [2].

ЗЗСО в умовах змішаного навчання має потребу в доступному та безпечному під'єднанні до мережі Інтернет, у якому як для об'єктів, так і для суб'єктів освітнього процесу систематично проводяться тренінги, семінари, лекції з вирішення проблем медіаграмотності, розвитку вміння розпізнавати можливі ризики в інформаційному просторі. Використання дистанційної платформи в освітньому процесі закладу загальної середньої освіти допомагає учням сформувати навички інформаційної комунікації, критично мислити, змістовно обґрунтовувати свою позицію, вдало будувати власну стратегію, навчається відбирати в інформаційному потоці лише потрібну на даний час інформацію [3].

Як наслідок ефективної роботи закладу загальної середньої освіти в умовах упровадження змішаного навчання – вихований, розумний, освічений та інтелігентний випускник.

Особистісні компетенції випускника: результативність (випускник повинен бути орієнтований не на процес, а на реальний результат); дисциплінованість (задача повинна бути вирішена в обумовлений термін якнайкраще, надати його вчасно та в належні терміни забезпечити потрібну кількість); комунікабельність (уміння спілкуватися значно важливіше, завдяки спілкуванню вирішуються всі питання та завдання); колективізм (уміння працювати в команді, це набагато ефективніше, ніж робота самотужки).

Академічні компетенції випускника: гносеологічні – розуміння в

конкретній галузі; когнітивні – базові основи сфери навчальної діяльності; моторні – уміння та швидкість розв’язання задач у своїй предметній галузі; діяльнісні – уміння застосовувати знання на практиці.

Професійні компетенції випускника: проєктна культура (уміння проєктувати, планувати, управляти реалізацією проєкту), технологічність (уміння технологізувати власну діяльність – розробляти та використовувати різні технології, навички оцінювати якість та наслідки своєї роботи); відповідальність (уміння приймати рішення у нестандартних ситуаціях); завершеність (здатність випускника вміти оцінювати свої можливості та презентувати результати своєї роботи). Сучасний світ складний. Здобувачеві освіти не достатньо дати тільки знання, ще важливо навчитися користуватися ними, цінувати життя, гідність, честь та совість не тільки свою, а й оточуючих. Тому дуже важливо виховати не тільки розумну, а й щасливу, добру і чуйну, успішну особистість, громадянина Держави України.

У чинному Державному стандарті та Концепції Нової української школи метою загальної середньої освіти є всебічний розвиток дитини як особистості, її нахилів, здібностей, підготовка до життя в демократичному суспільстві, оволодіння соціальними й інформаційними уміннями та навичками. На фоні викликів сучасній освіті, продиктованих карантинними заходами та війною в Україні, набуває актуальності впровадження змішаного навчання в закладі загальної середньої освіти. Метою сучасного закладу загальної середньої освіти в умовах упровадження змішаного навчання є вивчення організаційно-методичних засад управління закладом загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання через його результативну модель (рис. 6).

Згідно з метою ЗЗСО в умовах упровадження змішаного навчання ставить перед собою наступні завдання:

1. Забезпечити якісний освітній процес в закладі загальної середньої освіти.
2. Розробити та впровадити в освітній процес індивідуальну освітню траєкторію з урахуванням нахилів, спроможностей та індивідуальних освітніх

потреб учнів.

3. Виховувати конкурентоспроможну учнівську молодь.

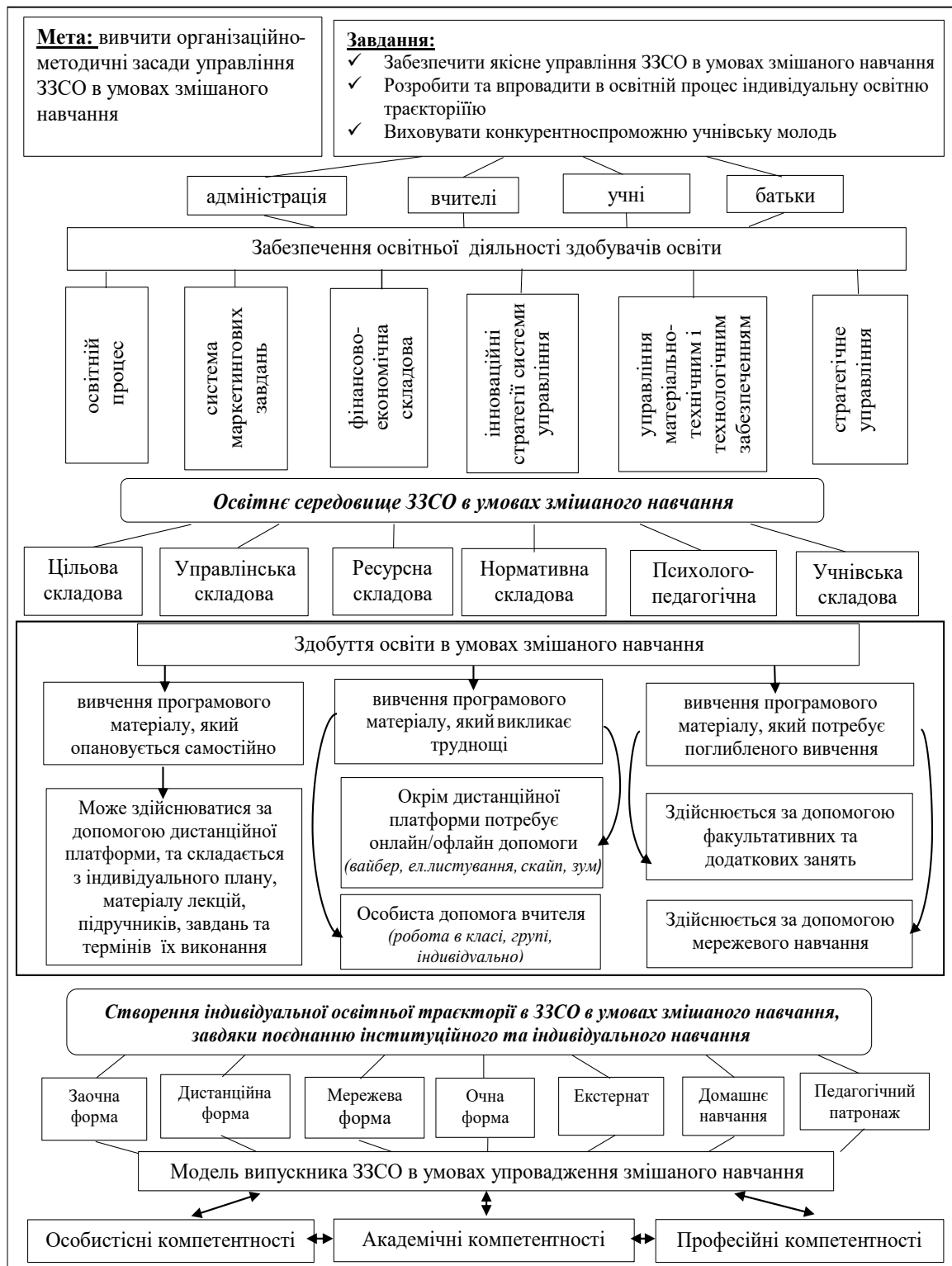

Рис. 6. Модель закладу загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання

Джерело: розроблено автором.

На виконання цих завдань покликані суб'єкти освітньої діяльності, які створюють освітній простір закладу загальної середньої освіти: адміністрація, вчителі, учні, батьки учнів або особи, що їх заміщують. Силами суб'єктів освітнього простору створюється нове освітнє середовище, покликане впроваджувати та здійснювати процес змішаного навчання.

До складу освітнього середовища належать складові та підсистеми, що характеризують та відображають будову освітнього середовища.

Цільова складова, за якою визначається мета, завдання, функціонування та розвиток, яка зумовлює появу у складі моделі освітнього середовища управлінської складової.

Управлінська складова утворює склад контингенту закладу загальної середньої освіти, яка, в свою чергу, утворена організаційною структурою управління закладами освіти. Вона визначає і задає специфіку організації навчання і виховання у ЗЗСО в умовах змішаного навчання.

Нормативна складова включає в себе законодавче, правове, нормативно-інструктивне забезпечення або їх комплексів та регулює процеси освіти різного рівня і призначення, в тому числі вибір навчальних планів, програм, форм здобуття освіти.

Ресурсна складова утворена кадрами (вчителі, керівники підрозділів, вихователі, допоміжний персонал закладу освіти), енергетичними і фінансовими ресурсами, засобами навчання та оснащення приміщення, технологіями забезпечення їх придатності, безпечного використання та розвитку.

Психолого-педагогічна складова утворена методами і засобами освітньої діяльності, що здійснюється в закладі загальної середньої освіти.

Учнівську складову утворює склад контингенту закладу загальної середньої освіти та їх батьки або особи, що їх заміщують.

Важливо зауважити, що організаційно-методичні засади управління ЗЗСО в умовах змішаного навчання покликані створити індивідуальну

освітню траєкторію для кожного окремого здобувача освіти та, в свою чергу, здійснюються завдяки співпраці адміністрації, вчителів, учнів та їх батьків. ЗЗСО в умовах упровадження змішаного навчання має першочерговим та домінантним завданням щодо організації ефективної роботи команди професіоналів для створення якісного освітнього процесу, успішне впровадження якого є показником рейтингу закладу, а зрештою – результативності його управління [4].

Кінцевою метою є підготовка конкурентоспроможного випускника ЗЗСО в умовах упровадження змішаного навчання, з яскраво окресленими особистісними, академічними та професійними компетентностями.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок. Отже, проведене дослідження дозволяє зробити висновки про те, що заклад загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання наразі знаходиться на шляху практичного впровадження та вдосконалення розробленої у теорії та перевіреної на практиці науково-методичної підтримки інтеграції очної, дистанційної, мережевої та індивідуальної форм навчання в освітній процес здобувачів загальної середньої освіти.

Поширення та впровадження змішаного навчання в систему роботи закладу загальної середньої освіти – важливий механізм інформатизації й інтелектуалізації сучасного суспільства, виховання високоінтелектуальної, морально розвинутої широкоглядної особистості, подолання нерівності в системі сучасної освіти. Надання якісних освітніх послуг, реалізоване завдяки змішаному навчанню, наділяє освітній простір новітніми технологіями, забезпечує інноваційний розвиток освіти й суспільства в цілому.

Враховуючи зазначене, у статті теоретично обґрунтовано модель закладу загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання. Розглянуто систему організації закладу освіти, як соціальне явище, у кількох аспектах: вивчення умов управління закладом загальної середньої освіти в контексті впровадження змішаного навчання; визначення індексу пізнавальної

діяльності педагогічних працівників закладу загальної середньої освіти в умовах змішаного навчання; визначення рівня ефективності закладу загальної середньої освіти в умовах упровадження змішаного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Биков В. Ю. Формування компетентностей учасників освітнього процесу на основі хмаро орієнтованих інформаційно-освітніх систем. *Вісник НАПН України*. 2021. 1(3). DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-2-3>
2. Віролайн О. В. Організація моделі школи вільного вибору індивідуальної освітньої траєкторії в умовах упровадження технологій дистанційного навчання. *Молодий вчений*. 2019. № 11(75). С. 206–210. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75-44>
3. Віролайн О. В. Проблеми та перспективи впровадження змішаної форми навчання в закладах загальної середньої освіти. *Нова педагогічна думка*. 2021. № 4(108). С. 20–23. DOI: <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2021-108-4-20-23>
4. Кириченко М. О. Формування ідеології інформаційного суспільства в умовах глобальної інформатизації: тенденції, парадигми, перспективи розвитку: монографія. Харків: Технологічний Центр, 2017. 320 с. <https://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/1978/1/Формування%20ідеології%20інформаційного%20суспільства.pdf>

Стаття надійшла до редакції 15.03.2023

Oksana VIROLAINEN. Experimental Model of General Secondary Education Institution in Conditions of Mixed Learning.

The article analyzes the proposed effective model of a general secondary education institution in the conditions of the implementation of mixed education (the use of distance, network, home, individual learning technologies), outlines new vectors of development of general secondary education institutions based on the integration processes of the implementation of mixed education, the need for which arose during pandemic and Russian military aggression, pedagogical organizational principles are outlined. The question of solving the problem of assessing the quality of basic secondary education is raised, the points of improvement of the mechanisms of the organization of the educational process in institutions of general secondary education are considered.. The proposed model of the general secondary education institution contributes to the individualization of the educational process, encourages teaching staff to continuous self-education, promotes the formation of an information culture in them, sets them up for mastering innovative means of obtaining and applying information, and creating an individual educational trajectory. The system of organization of the educational institution as a social phenomenon is considered in several aspects: the study of the conditions of

management of the institution of general secondary education in the context of the implementation of mixed education; determination of the index of cognitive activity of pedagogical workers of the institution of general secondary education in the conditions of mixed education; determining the effectiveness of the institution of general secondary education in the conditions of the implementation of mixed education.

Keywords: *institution of general secondary education; blended learning; management of an institution of general secondary education in conditions of mixed education; institution of general secondary education in conditions of mixed education; individual educational trajectory.*

REFERENCES

1. By`kov V. Yu. Formuvannya kompetentnostej uchasny`kiv osvith`ogo procesu na osnovi xmaro oriyentovany`x informacijno-osvitnix sy`stem. Visny`k NAPN Ukrayiny`. 2021. 1(3). DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-2-3> [in Ukrainian].
2. Virolajnen O. V. Organizaciya modeli shkoly` vil`nogo vy`boru indy`vidual`noyi osvith`oyi trayektoriyi v umovax uprovadzhennya texnologij dy`stancijnogo navchannya. Molody`j vcheny`j. 2019. # 11(75). S. 206–210. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75-44> [in Ukrainian].
3. Virolajnen O. V. Problemy` ta perspekty`vy` vprovadzhennya zmishanoyi formy` navchannya v zakladax zagal`noyi seredn`oyi osvity`. Nova pedagogichna dumka. 2021. # 4(108). S. 20–23. DOI: <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2021-108-4-20-23> [in Ukrainian].
4. Ky`ry`chenko M. O. Formuvannya ideologiyi informacijnogo suspil`stva v umovax global`noyi informaty`zacyi: tendenciyi, parady`gmy`, perspekty`vy` rozvy`tku: monografiya. Xarkiv: Texnologichny`j Centr, 2017. 320 s. <https://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/1978/1/Formuvannya%20ideologiyi%20informacijnogo%20suspil`stva.pdf> [in Ukrainian].